

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ
MİTHAT ALAM FİLM MERKEZİ
2001 YILI FAALİYET RAPORU

Aralık 2000’de açılan Boğaziçi Üniversitesi Mithat Alam Film Merkezi faaliyetlerine film gösterimleri yanında söyleşi ve panel gibi etkinlikler düzenleyerek başlamıştır. Merkez’in amacı sinema sanatına ilgi duyan öğrencilere bu sanatın düzeyli örneklerini sunmak; onları yönetmen, oyuncu, eleştirmen ve akademisyenler ile bir araya getirerek sinemayı daha iyi tanımalarını sağlamaktır. Merkez’de uygulamaya da ağırlık verilmiş ve bir kurgu stüdyosunun kurulmasına başlanmıştır. Ayrıca ileride tüm sinema araştırmacılarına açık olması planlanan bir kütüphanenin oluşturulması için ilk adımlar atılmıştır. Bunun yanında Merkez’in varlığını üniversite dışında duyurmak amacıyla çeşitli tanıtım faaliyetleri düzenlenmiştir.

2001 yılında Merkez’in gerçekleştirdiği tüm çalışmaların ayrıntılı bir dökümü aşağıdadır.

TOPLU FİLM GÖSTERİMLERİ:

Merkez’in film gösterim programları oyuncu, yönetmen, tür, ülke sineması ve festivaller gibi başlıklar altında toplanmıştır. Gösterimler derslerin devam ettiği her günün akşamı Merkez’in 60 kişilik sinema salonunda yapılmaktadır. Bir yıl içinde yaklaşık 200 gösterim gerçekleştiren Merkez’de bu konuyla ilgili teknik sorumluluk Merkez’in burslu öğrencileri tarafından üstlenilmiştir. Bu gösterimlerin başlıkları ve yapıldıkları tarihler aşağıdadır:

“90’lar Sinemasına Alternatif bir Bakış”	11 Aralık 2000-12 Ocak 2001
“Olgunluk Döneminde Bir Yönetmen: Atıf Yılmaz”	15 Şubat – 30 Mart 2001
“Japon Sinemasının Büyük Senyörü: Akira Kurosawa”	
“90’lar Sinemasına Alternatif bir Bakış II”	
“Geçmişten bir Tür:Western”	2 Nisan- 28 Mayıs 2001
“Peter Sellers Toplu Gösterimi”	
“90’lar Sinemasına Alternatif bir Bakış II (devam)”	
“Bilim-Kurgu Toplu Gösterimi”	26 Haziran-3 Ağustos 2001
“Anthony Quinn ve Jack Lemmon:Anılarına...”	25 Eylül-9 Ekim 2001
“Federico Fellini&Marcello Mastroianni Toplu Gösterimi”	8 Ekim – 2 Kasım 2001
“1976’dan 2000’e Cannes Film Festivali Altın Palmiye Ödüllü Filmler”	5 Kasım – 28 Aralık 2001

Merkez’de yukarıda anılan programlar dışında da filmler gösterilmiştir. Söyleşi ve konuşma gibi etkinliklerle ilgili filmler yerine göre programlara eklenebilmektedir. Bunların dökümüne aşağıdaki bölümlerde yer verilecektir.

ETKİNLİKLER:

Merkez her öğretim dönemi boyunca panel, konuşma ve söyleşi tarzında etkinlikler düzenlemektedir. Bu programlar toplu gösterimlerin tamamlayıcı bir parçası olabilmekte, bazen de bağımsız olarak gerçekleştirilebilmektedir. 2001 yılında gerçekleştirilen 16 etkinliğin listesi aşağıdadır:

- 1) **19 Şubat 2001 – 1 Mart 2001 Konuşma; Prof. Dr. Selçuk Esenbel, B.Ü. Tarih Bölümü Başkanı**
Akira Kurosawa toplu gösterimi çerçevesinde, Prof. Esenbel'in programın başında ve sonunda Japon tarih ve kültürünün Kurosawa sinemasındaki yerini irdeleyen konuşmaları.
- 2) **15 Mart 2001 Konuşma; Barış Pirhasan**
Yönetmen, senarist, şair Barış Pirhasan'ın Atıf Yılmaz filmleri için yazdığı senaryolar ve genelde senaryo yazma tekniği üzerine yaptığı konuşma.
- 3) **22 Mart 2001 Panel; Halit Refiğ, Atilla Dorsay, Prof. Sami Şekeroğlu, Doç. Dr. Şükran Esen**
Atıf Yılmaz filmleri toplu gösterimi çerçevesinde Yılmaz'ın 'kadın' ve 'fantezi' konulu filmlerine ağırlık veren bir panel.
- 4) **29 Mart 2001 Söyleşi; Atıf Yılmaz, Fatih Özgüven**
Atıf Yılmaz'ın Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri ile akademisyen, yazar ve film eleştirmeni Fatih Özgüven'in 'moderatör'lüğünde yaptığı söyleşi.
- 5) **9 Nisan 2001 Konuşma/Söyleşi; Bahman Ghobadi**
İranlı yönetmen Bahman Ghobadi'nin Türkiye'de büyük ilgi ile karşılanan filmi 'Sarhoş Atlar Zamanı'nın Merkez'de gösteriminin ardından yaptığı konuşma ve öğrencilerle söyleşi.
- 6) **29 Mayıs 2001 Konuşma; Dr. Michael Mashon**
ABD Kongre Kütüphanesi Film Bölümü'nden Dr. Michael Mashon'ın Amerika'da film koruma teknikleri üzerine yaptığı konuşma. Dr. Mashon konuşmasına o gün Merkez'de gösterilen ve yönetmenliğini Stanley Kubrick'in yaptığı 'Dr. Strangelove' filmi ile ilgili yorumlar da eklemiş ve öğrencilerin sorularını yanıtlamıştır.
- 7) **12 Temmuz 2001 Konuşma; Bülent Somay**
Bilim-kurgu toplu gösterimi çerçevesinde 'Total Recall' filminden önce yapılan tanıtıcı konuşma.
- 8) **15 Temmuz 2001 Konuşma; Selim Eyüboğlu ve Tül Sualp**
Bilim-kurgu filmleri toplu gösterimi dahilinde izlenime sunulan 'Dark City' filminden önce 'Günümüzde Kara Film ve Bilim-Kurgu' konulu konuşmalar.
- 9) **11 Ekim 2001 Konuşma; Hüseyin Karabey**
Genç belgesel yönetmeni Hüseyin Karabey ile 'Sessiz Ölüm' filminin gösteriminden sonra yapılan söyleşi.

10) **18 Ekim 2001 Söyleşi; Giovanni Sconogmillo ve Rekin Teksoy**

Sinema tarihi konusunda iki duayenin, Fellini ve Marcello Mastroanni Toplu Gösterimleri sırasında bu iki ünlü İtalyan sinemacıyı anlattıkları söyleşi.

11) **6 Kasım 2001 Söyleşi; Yeşim Ustaoglu**

Yönetmen Yeşim Ustaoglu ile '*Güneşe Yolculuk*' filminin gösteriminden sonra yapılan söyleşi.

12) **7 Kasım 2001 Söyleşi; Can Candan**

Belgesel yönetmeni Can Candan ile '*Walls-Mauern-Duvarlar*' filminin gösteriminden sonra yapılan söyleşi

13) **17 Kasım 2001 Konuşma/Söyleşi; Tigran Xmalian**

Türkiye Sinema ve Audiovisuel Kültür Vakfı (Türsak) tarafından düzenlenen '4. Uluslararası Sinema Tarih Buluşması Festivali' nedeniyle Türkiye'ye gelen Ermeni yönetmen Tigran Xmalian'ın '*Black and White*' filminin Merkez'de gösterimi ardından gerçekleştirilen konuşma ve söyleşi.

14) **6 Aralık 2001 Söyleşi; Serra Yılmaz**

Ferzan Özpetek'in yönettiği '*Harem Suare*' filminin gösteriminden sonra bu filmde ağırlıklı bir rol üstlenen Serra Yılmaz ile 'Ferzan Özpetek Sineması ve Oyunculuk' konularında gerçekleştirilen bir söyleşi.

15) **10 Aralık 2001 Panel; Bülent Somay, Sevin Okyay, Dr. Tekin Özertem, Can Hasan Çolakoğlu**

'*Lord Of The Rings*' filminin tanıtımı ile ilgili bir panel.

16) **20 Aralık 2001 Söyleşi; Serdar Akar**

Yönetmenin '*Dar Alanda Kısa Paslaşmalar*' ve '*Gemide*' filmlerinin gösteriminden sonra öğrencilerle yaptığı sohbet.

Merkez'in 2001 yılı boyunca gerçekleştirdiği gösterim programları ve etkinlikler kitapçık basımı, afişleme, e-posta, web sayfası duyuruları yoluyla yalnızca Boğaziçi Üniversitesi değil, İstanbul'daki diğer başlıca üniversitelerin iletişim fakültelerine de duyurulmuştur.

YAYINLAR:

1) FİLM GÖSTERİM KİTAPÇIKLARI:

Merkez, gösterim programlarını üniversite camiasına duyurmak ve izleyicilerin filmleri daha bilinçli bir şekilde takip etmelerine yardımcı olmak amacıyla kitapçıklar çıkarmaktadır. Bu yayınlar Merkez çatısı altında toplanan gönüllü sinemasever öğrenciler tarafından yazılan film eleştiri yazılarını içerir. Merkez 2001 yılında toplam 6 kitapçık hazırlamış ve dağıtımını yapmıştır.

2) ETKİNLİK ARŞİVİ:

Merkez'de yapılan tüm panel, konuşma ve söyleşiler video kamera ve ses bandına kaydedilmiş olup, gönüllü öğrenciler tarafından kağıda aktarılmaktadır. Halen transkripsiyon ve düzeltme çalışmaları devam eden bu dökümlerin 2002 yılı başlarında basılması

planlanmaktadır. Bu yolla elde edilecek bir 'Etkinlikler Arşivi'nin ileride sinema araştırmacıları için çok zengin bir kaynak teşkil edebileceği düşünülmektedir.

ÖĞRENCİ VE ÖĞRETİM ÜYELERİNE SUNULAN DİĞER OLANAKLAR:

Mithat Alam tarafından bağışlanan ve sayısı 1500'ü bulan video ve DVD arşivinden öğrenci ve öğretim üyeleri büyük bir yoğunlukla yararlanmaktadırlar. Arşivdeki filmler ödünç alınarak ya da Merkez'deki TV Odasında seyredilebilmektedir. 2001 yılı süresince günde ortalama 150 öğrenci ve akademisyen bu olanaktan faydalanmak için Merkez'e gelmiştir. Günlük kaset alıp verme işlemleri ve arşivin yüklendiği veritabanı programları bilgisayar mühendisi Emre Yıldıztepe'nin gönüllü çalışmaları ile tasarlanmış ve kullanılabilir hale getirilmiştir.

Merkez'in yalnızca öğretim üyelerine sağladığı bir diğer imkan da sinema salonunun kullanımı ile ilgilidir. Öğretim üyeleri verdikleri derslere katkıda bulunacak türdeki filmleri öğrencilerine izlettirebilmektedirler. Sinema salonu 2001 yılı içinde bu amaç için yaklaşık 175 kez kullanılmıştır.

SİNEMA ARAŞTIRMALARI KÜTÜPHANESİ:

Merkez 2001 yılı ortalarından bu yana değerli yayın bağışları kabul etmiş olup, bunları zaman içinde tüm araştırmacıların kullanımına açmak üzere çalışmalara başlamıştır. Aralarında yarım yüzyıllık kitap ve dergi koleksiyonları da bulunan bu yayınlar 'Kütüphane Odası' olarak düzenlenen bir mekanda korunmaktadır. İçerdikleri bilgiler gönüllü öğrenciler tarafından konu başlıklarına göre tasnif edilmekte ve bu başlıklar ileride araştırmacılara kolaylık sağlamak amacıyla bilgisayar ortamına yüklenmektedir. Bu işlem için gerekli olan veri tabanı programı Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümü mezunları Serkan Durusoy ve Özgür Deniz Aydın'ın kurdukları *DG Internet and Communications Inc.* firması tarafından bir defaya mahsus olmak üzere ücretsiz olarak yapılmaktadır. Halen kurulma aşamasında olan sinema araştırmaları kütüphanesinin Boğaziçi Üniversitesine çok değerli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KISA FİLM ÇALIŞMALARI:

Merkez, 2001 yılı bütçesinin bir bölümünü bir kurgu stüdyosu kurmak için ayırmıştır. Bu girişimdeki amaç Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin kısa film çalışmaları yapmalarına olanak sağlamaktır. İlk olarak bir dijital video kamera ve analog kurgu seti alınmış, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü tarafından tahsis edilen Merkez dışındaki bir mekan da donatılarak stüdyo haline dönüştürülmüştür. Ayrıca Apple ürünlerinin Türkiye temsilcisi *Bilkom A.Ş.* ile yapılan görüşmeler sonucu bu firmanın Merkez'e çok özel bir fiyat karşılığı kapsamlı bir dijital kurgu seti vermesi sağlanmıştır. İlgili öğrenciler bu setlerin kullanımı konusunda eğitim almaya başlamışlardır. Merkez böylelikle 2002 senesinde açılması planlanan senaryo yarışması için altyapı hazırlığını tamamlamış durumdadır. Bu yarışmada ilk üç dereceyi paylaşan öğrenciler video kamera ve kurgu setlerini kullanarak kısa filmlerini bu stüdyoda yapabileceklerdir.

FİLM ÇALIŞMALARI SERTİFİKA PROGRAMI:

Merkez, Boğaziçi Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatı Bölümü tarafından 2001 yılında başlatılan '*Film Çalışmaları Sertifika Programı*'na destek vermiştir. Bu çerçevede açılan derslerin içeriğinin saptanması ve derslere uygun öğretim görevlisi seçimi konularında

bölüme yardımcı olunmuştur. Merkez ayrıca 'Film Project' dersinin kurgu stüdyosunda yapılması ve ekipmanların ders için kullanılması olanağını sağlamıştır. Bu uygulama 'Film Project' dersinin her açıldığı sömestr devam edecektir.

ORTAK ORGANİZASYONLAR:

Yurt içi ve yurt dışında sinema konusunda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarla ortak etkinlikler düzenlemek ve projelere katılmak Merkez'in en önemli hedeflerinden biridir. Merkez bu yöndeki ilk çalışmasını Türkiye Sinema ve Audiovisuel Kültür Vakfı (TÜRSAK) ile gerçekleştirmiştir. Merkez TÜRSAK tarafından 16-23 Kasım 2001 tarihleri arasında düzenlenen '4. Uluslararası Sinema-Tarih Buluşması Festivali' boyunca sinema salonunda üniversite dışından gelen izleyicileri ağırlamış ve binasını haftasonu da açık tutmuştur. Bu hafta zarfında Merkez sadece film göstermekle kalmamış, Festival'in 'Uzun Film Yarışması'nda ikinci büyük ödülü alan yönetmen Tigran Xmalian'la bir konuşma-söyleşi de gerçekleştirmiştir.

TÜRSAK ile bir diğer çalışma sinema konusunda ortak kurs ve seminer programları düzenlemek amacıyla yapılmaktadır. Sinema eğitimi konusunda dünyaca tanınan The New York Film Academy'nin Boğaziçi Üniversitesi'nde kurs açması hedeflenmekte ve gerekli yazışma ve görüşmeler TÜRSAK ile birlikte yürütülmektedir. Bu girişimin 2002 yılında bir sonuç vermesi beklenmektedir.

Merkez'in 2001 yılındaki son ortak çalışması Apple Bilgisayarları'nın Türkiye temsilcisi *Bilkom A.Ş.* ile ortak bir eğitim semineri açılması konusunda olmuştur. Apple tarafından Türkiye'de pazarlanan ve sinema ve reklamcılık sektöründeki kurgu uzmanlarının çok kullandığı Final Cut Pro programı üzerine bir eğitim verilmesi amaçlanmaktadır. Okul dışına da açık olması planlanan bu kurslara sinema sektöründen büyük talep geleceği düşünülmektedir.

MERKEZ'İN TANITIMI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR:

1) TOPLANTI VE DAVETLER:

Merkez ilk faaliyet yılında varlığını üniversite dışına duyurmak için yoğun çaba sarf etmiştir. Sinema dünyasından yönetmen, oyuncu, senarist ve eleştirmenler ile sinema konusunda uzman akademisyenler Merkez'e kişisel olarak teker teker davet edilerek kendilerine Merkez'in misyonu ve programları hakkında geniş bilgi verilmiş, ileriye dönük projelerin ilk adımı atılmıştır. Söz edilen bu görüşmeler toplu tanıtım kokteyllerinin dışında gerçekleşmiştir.

Bu bağlamda 2001 yılı boyunca Merkez'de ağırlanan konukların adları şöyledir:

- Ali Özgentürk (yönetmen)
- Atıf Yılmaz (yönetmen)
- Atilla Dorsay (yazar, eleştirmen)
- Barış Pirhasan (yönetmen, senarist)
- Burçak Evren (yazar, eleştirmen, arşivci)
- Fatih Özgüven (yazar, eleştirmen, B.Ü. öğretim üyesi)
- Haldun Dormen (yönetmen, oyuncu)
- Halit Refiğ (yönetmen)

- Prof. Oğuz Onaran (Ankara İletişim Fak. Dekanı, Ankara Film Festivali Yönetim Kurulu Başkanı)
- Polly Draper (senarist, oyuncu)
- Rekin Teksoy (yazar, eleştirmen, öğretim üyesi)
- Prof. Sami Şekeroğlu (Mimar Sinan Üniversitesi Sinema-TV Merkezi Müdürü)
- Sevin Okyay (yazar, eleştirmen)
- Sinan Çetin (yönetmen)
- Doç. Dr. Şükran Esen (Marmara Üniversitesi İletişim Fak. Sinema Anabilim Dalı Başkanı)
- Thomas Balkenhol (film kurgu uzmanı)
- Tuna Erdem (yazar, eleştirmen, B.Ü. öğretim görevlisi)
- Türkan Şoray (oyuncu, yönetmen)
- Yeşim Ustaoglu (yönetmen)

Merkez dış ülke temsilcilik mensupları ile de ileriye dönük projeler tasarlamak amacı ile ilişkiler kurulmuş ve aşağıdaki kişiler Merkez’de ağırlanmıştır:

- Susan Barnes (British Council İstanbul Başkanı)
- Thierry Hugot (Fransız Kültürü Merkezi Genel Sekreteri)
- Martin Quinn (Amerikan Konsolosluğu, Basın ve Kültür İşleri Müdürü)
- Claus Bucher (İsviçre İstanbul Başkonsolosu)

Yukarıdaki davetlere ek olarak Merkez’in üniversite dışında tanınmasını sağlamak amacı ile toplantı ve kokteyller düzenlenmiştir. Başlıca İstanbul üniversitelerinin iletişim ve sinema bölümlerinden akademisyenler ve sinema dünyasından yönetmenler, oyuncular, eleştirmenlerle birlikte toplam yetmiş konuğun katıldığı ilk kokteyl 16 Mayıs 2001 tarihinde yapılmıştır. Bunu 16 Ekim 2001 tarihinde kültür ve sanat etkinliklerine destek olan firmaların temsilcilerinin katıldığı bir toplantı izlemiştir. Son olarak 11 Aralık akşamı Robert Academy 63, 64 ve 65 mezunlarını bir araya getiren bir toplantı düzenlenmiştir.

2) TANITIM YAYINLARI VE DİĞER KANALLAR:

Yurt içi ve yurt dışında Merkez’in tanıtılmasına yardımcı olmak üzere resimli broşürler Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmış ve bastırılmıştır.

Merkez’in kuruluş amacını, yapısını ve sunduğu olanakları ayrıntılı olarak anlatan bir web sayfası hazırlanmıştır. Bu çalışma bilgisayar uzmanı Korhan Odabaşı’nın gönüllü katkıları ile gerçekleştirilmiştir. Web sayfasında Merkez’in gösterim ve etkinlik programları da yer almaktadır. Ayrıca duyurulara ek olarak öğrencilerin hazırladığı kitapçıklardaki filmlerle ilgili bilgiler de web sayfasına düzenli olarak eklenmektedir.

Merkez’in TRT II televizyonunda yayınlanan ‘Ve Sinema’ ve ‘Kültür Sanat Rehberi’ programları ile TRT II Radyosunda ‘Gecenin İçinden’ programlarında tanıtılması sağlanmıştır. Ayrıca CNN Türk ve NTV kanalları da sinema programlarında Merkez’e yer vermiştir.

EK KAYNAK YARATMA ÇALIŞMALARI:

Merkez ilk olarak sinema salonu koltuklarını (her biri 500 USD olmak üzere) satışa çıkarma yoluyla ek gelir elde etmeye başlamıştır. Şu ana kadar toplam 20 koltuk satılmıştır ve geri kalan 41 koltuğun satılması için de çaba sarfedilmektedir.

Ayrıca Merkez ileride sponsor olabilecek firmalar ile temas kurmaya başlamıştır. Buna ek olarak dış temsilciliklerin kültür merkezleri ile ortak etkinlikler hazırlanmasına ve bu yolla ilgili ülkelerin firmalarından destek talep edilmesine karar verilmiştir. Bu çerçevede halen Fransız Kültür Merkezi ile ortak bir 'Fransız Filmleri Haftası' düzenlenmesi için görüşmeler yürütülmektedir.

Merkez öğrenci ve öğretim üyelerine ücretsiz sunduğu olanakları B.Ü. mezunlarına yıllık üyelik ücreti karşılığında açtığını duyurarak da ek gelir elde etmeye çalışmaktadır. Yıllık üyelik ücreti ödemek istemeyen mezunlar ya da okul dışından olanlar belli bir bağış karşılığı arşiv ve gösterimlerden yararlanabilmektedirler.

Son olarak, sinema salonunun çeşitli üniversite dışı etkinlikler için kiralanabileceği düşüncesi ile bazı danışmanlık firmaları ve eğitim kurumlarına duyurularda bulunulmuştur.

MERKEZ'E YAYIN VE KASET BAĞIŞLARI:

Merkez'e yayın ve kaset bağışında bulunanların isimleri aşağıdadır. Kendilerine teşekkür ederiz.

Video arşivine bağışta bulunanlar:

İbrahim Betil
Haluk Kaplanoğlu
B.Ü. Çevre Bilimleri Enstitüsü

Sinema araştırmaları kütüphanesine bağışta bulunanlar:

Lütfiye Duran
Fusun Uçar
Haluk Özberki
Mary Berkmen
Kemal Oral Yarız
Atilla Dorsay

Ayrıca Dikmen Gürün'e Merkez'e verdiği 1940 yapımı Kodak marka 16 mm'lik film gösterme makinesi ve kamera için teşekkürlerimizi sunarız.